

Η ΕΝ ΚΟΡΣΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΠΟΙΚΙΑ

[Συνέχεια: ἴδε σελίδα 174.]

Οἱ ἀρχαῖοι Ἱερεῖς τῆς ἀποικίας ταύτης εἶχον γλῶσσαν μητρικὴν τὴν ἑλληνικὴν τῶν γλῶσσαν. Ἐδίδασκον τὴν Ἱεράν Κατήχησιν ἑλληνιστί, ὠμίλου ἐπ' Ἐκκλησίας ἑλληνιστί καὶ συνδιελέγοντο μὲ τὸ ποιμνιὸν τῶν ἑλληνιστῶν.

Ἐν τοῖς ἀρχαίοις τῆς ἐν Αἰακκίῳ οἰκογενείας τῶν Στεφανοπούλων Κομνηνῶν παρετήρησα ἐν τετράδιον ἐξ ὀκτῶ σελίδων, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶναι γεγραμμένη Ὀμιλία Ἐκκλησιαστικὴ, ἣτις ἀρχεται ἐκ τοῦ Εὐαγγελικοῦ ῥητοῦ. «*Εὕρισκει Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ ἀκολουθεῖ μοι.*» Εἶναι δὲ καλῶς γεγραμμένη καὶ ἀρκετὰ ὀρθῶς.

Οἱ σημερινοὶ Ἱερεῖς ὑπάγουσιν εἰς τὴν Ῥώμην διὰ νὰ λάβουν τὰ ἱερά φῶτα καὶ ἀφίνουσιν ἐκεῖ τὴν ἱεράν ἑλληνικὴν τῶν γλῶσσαν. Ἐπιστρέφοντες δ' εἰς Καρυάς, φθάνουσιν ἐκεῖ μὲ ὅλα τὰ προτερήματα τῶν φραγκοπαπάδων!...

Ἐκ τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων τοῦ Δημαρχείου τῶν Καρυῶν προσεπάθησα νὰ συντάξω γενικὸν κατάλογον τῶν Ἱερέων τῆς ἀποικίας ταύτης, ἀλλὰ τοῦτο μοὶ ὑπῆρξεν ἀδύνατον. Ἐν τούτοις ἡ ἐργασία αὕτη μ' ἔκαμε νὰ μάθω χαρακτηριστικὰ τινὰ τῶν Κληρικῶν τούτων. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν εἶναι κακογράφοι καὶ ἀνορθογράφοι: οὐδεὶς δ' ἐξ αὐτῶν γνωρίζει γραμματικὴν. Σχεδὸν ὅλοι φέρουσιν τὸν τίτλον τοῦ *Στεφανόπουλος*. Οἱ πλείστοι αὐτῶν εἶναι ἑγγαμοὶ μέχρι τοῦ 1817. Ὑπῆρξαν δ' Ἱερεῖς ἐν ἐνεργείᾳ πάντοτε περισσότεροι τῶν δύο: τέσσαρες, πέντε καὶ ἔστιν ὅτε περισσότεροι.

Ἐν τῇ καταμετρήσει τῆς 1 Ἰουλίου 1773 ἀπαντῶνται, ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ καταλόγου, Ἱερεῖς τῆς ἑλληνικῆς ταύτης ἀποικίας οἱ ἀκόλουθοι: παπᾶ-Μιχάλης Στεφανόπουλος, παπᾶ-Νικολὸς Γαριδάκης, παπᾶ-Ἡλίας Παπαδάκης (ἑγγαμος), παπᾶ-Ἰωάννης Κόττις (ἑγγαμος), παπᾶ-Κυριακὸς Στεφανόπουλος, παπᾶ-Κωνσταντῖνος Στεφανόπουλος, παπᾶ-Μιχάλης Κοριτζάκης καὶ παπᾶ-Πατρίκιος Στεφανόπουλος.

Οἱ Ἱερεῖς οὗτοι βεβαίως δὲν ἠδύναντο νὰ ζῶσιν ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς ἐνορίας τῶν ἔπεται λοιπὸν ἐκ τούτου ὅτι καὶ αὐτοὶ εἰργάζοντο, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ χωρικοί, εἰς τοὺς ἀγρούς. Πράγματι δὲ ἡ ἀνάμνησις διεσώθη μέχρι σήμερον τοῦ ὅτι οἱ τότε Ἱερεῖς ὄργονον οἱ ἴδιοι τοὺς ἀγρούς τῶν καὶ ἐκαλλιεργοῦν τὰς ἀμπέλους τῶν.

Οἱ Ἕλληνας Ἱερεῖς τῆς Κορσικῆς ἔφερον κόμην μακρὰν καὶ γενειάδα, καὶ ἦσαν ἐνδεδυμένοι ὡς καὶ οἱ ἐν Ἀνατολῇ Ὀρθόδοξοι ἱερεῖς.

Μέχρι τοῦ 1817 φθάνουν τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία, περὶ ὧν ἤδη ἐγένετο λόγος, καὶ σχεδὸν μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης φθάνει καὶ ἡ ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος παράδοσις παρὰ τοῖς Ἕλλησι τούτοις Ἱερεῦσιν. Οἱ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἱεουργοῦντες Ἱερεῖς εἶναι ὁ παπᾶ-Ἰωάννης Βλαχάκης καὶ ὁ παπᾶ-Ἡλίας Παπαδάκης. Τούτων δ' ὁ μὲν παπᾶ-Ι. Βλαχάκης, Ἕλληνας Ἱερεὺς, ἀπῆλθεν εἰς Λιβουῦρον τὸ 1818, ὅπου ἀπεθάνεν.

Εἰρήσθω δ' ἐν παρόδῳ ἐνταῦθα ὅτι ἡ κηδεῖα τῶν ἀποθησκόντων Ἑλλήνων Ἱερέων τῆς Κορσικῆς γίνεται ὡς καὶ τῶν τῆς Ἀνατολῆς. Τὸ λείψανον τοῦ ἀποθανόντος Ἱερέως ἐνδεδυμένον χρυσοῦφαντον ἱερατικὴν στολὴν καὶ κρατοῦν μὲ τὴν ἀριστερὰν μὲν χεῖρα τὸ Εὐαγγέλιον καὶ μὲ τὴν δεξιὰν εὐλογοῦν φέρεται καθήμενος ἐπὶ ἑδρας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὅπου μένει δλόκληρον ἡμέραν καὶ ὅπου πάντες οἱ χριστιανοὶ ἀσπάζονται τὴν δεξιὰν αὐτοῦ. Ἐνταφιάζεται δὲ μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας ὀρισμένου χρόνου, ὡς ἔχει μετὰ τῆς ἑδρας. Τὸ ἔθιμον τοῦτο εἶναι μεγάλης περιεργείας ἄξιον ἐκ μέρους τῶν Κορσικανῶν, οἵτινες σπεύδουσι πανταχόθεν ὅπως ἴδωσι τὸ θέαμα τοῦτο, ὅταν ὑπάρχη.

Ὁ δὲ παπᾶ-Ἡλίας Παπαδάκης, Λατῖνος Ἱερεὺς, ἑλληνικῆς καταγωγῆς, διετέλεσεν Ἱερεὺς τῆς ἐν Κορσικῇ Λατινικῆς ἐνορίας μέχρι τοῦ 1854, ὅποτε ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 88 ἐτῶν. Ὁ Ἱερεὺς οὗτος νέος ἔτι ὦν εἰσήχθη, τῇ συστάσει τοῦ κόμητος Μαρβεῦφ, εἰς τὴν ἱερατικὴν Σχολὴν τοῦ Αἰῆ τῆς Προβηγγίας, ὅπου διήκουσε θεολογικὰ μαθήματα. Συγχρόνως δὲ ἠρνήθη τὴν ἑλληνικὴν του θρησκείαν καὶ ἠσπάσθη τὴν λατινικὴν. Φανατικὸς δ' ἐν τῇ νέᾳ του ταύτη θρησκείᾳ, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα του, ὡς Λατῖνος Ἱερεὺς, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἵνα ἐκλατινίσῃ ὅλους τοὺς συμπατριώτας του. Τὸν σκοπὸν τοῦ τούτου διηκούλουεν ἐπὶ πολὺ ἡ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἔλλειψις τῶν Ἑλλήνων Ἱερέων. Πράγματι δὲ, ἐσύστησεν ἰδιαιτέραν ἐνορίαν λατινικὴν, πιθανῶς μέχρι τότε μὴ ὑπάρχουσαν. Ἦρξις νὰ λειτουργῇ λατινιστί, καὶ πρῶτα θύματα τῆς κακοφροσύνης τοῦ ἀρνησιθρήσκου τούτου ἔπεσαν οἱ πλησιέστεροι τῶν συγγενῶν του. Κατώρθωσε δὲ μετὰ ταῦτα νὰ ἐκλατινίσῃ καὶ ἄλλους οὐκ ὀλίγους Ἕλληνας. Σκοπὸς τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας εἶνε πάντοτε νὰ ἐκλατινίσῃ ὀλοτελῶς τὴν ἑλληνικὴν ταύτην ἀποικίαν. Πιθανώτατα λοιπὸν πρῶτος ἀπόστολος ὑπῆρξεν ὁ παπᾶ-Ἡλίας Παπαδάκης, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα εἰς ἀνταμοιβὴν ἔμεινεν ἑκφρασις κατὰ-ρας παρὰ τοῖς Ἕλλησι Καρυάταις.

Τὸν παπᾶ-Ἰωάννην Βλαχάκην ἀναχωροῦντα διεδέχθη ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ἐκκλησίᾳ τῶν Κα-

ρωῶν ὁ παπᾶ-Ἡλίας Σούγλης, ὅστις ἐξηκολούθησε νὰ ἦναι Ἱερεὺς τῆς ἀποικίας ταύτης μέχρι τοῦ 1822, ὁπότε ἀπέθανεν.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ τελευταίου τούτου τῶν Ἑλλήνων Ἱερέων, ἡ ἑλληνικὴ αὕτη ἀποικία ἔμεινε χωρὶς Ἱερέα. Ἡ ἐποχὴ αὕτη ὑπῆρξε κρισιμωτάτη διὰ τοὺς Ἕλληνας. Συνειθισμένοι νὰ ἔχωσιν ὄχι μόνον ἓνα, ἀλλὰ πολλοὺς Ἱερεῖς, τώρα εὐρέθησαν χωρὶς Ἱερέα. Καὶ ὁμως ὁ Χριστιανὸς οἰκογενειάρχης ἔχει ἀνάγκην Ἱερέως σχεδὸν καθ' ἑκάστην. Τί νὰ κάμουν; — Ἀπειτάθησαν εἰς τὸν Ἀρχιερέα των. Ὁ Ἀρχιερεὺς τοῖς εἶπεν, ὅτι Ἕλληνα Ἱερέα δὲν εἶχε νὰ τοῖς πέμψῃ. Λατίνους Ἱερεῖς, εἴν ἤθελαν, εἶχε πολλοὺς. . . Οἱ ὀρθοδόξως ἀνατραφέντες οὗτοι ἀπόγονοι τῶν Μανιακῶν ἐπροτίμησαν, ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ των, νὰ μείνωσι χωρὶς Ἱερέα, παρὰ νὰ λάβωσι τὰ Ἅγια Μυστήρια ἀπὸ τὰς χείρας ἐνὸς Λατίνου ἱερέως.

Ἡ διήγησις τῶν καθέκαστα τῆς ἐποχῆς ταύτης εἶναι συγκινητικωτάτη. Τὴν Κυριακὴν τὸ πρωτὸ ἀντὶ Λειτουργίας ἕκαστος κατ' ἰδίαν ἔλεγεν ἐν «Πάτερ ἡμῶν», ἔκαμνε τὸν σταυρόν του καὶ ἀπῆρχετο εἰς τὰς ἐνασχολήσεις του. Καὶ ὁμως ἐν τῇ Λατινικῇ Ἐκκλησίᾳ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων ἐψάλλετο ἡ λατινικὴ Λειτουργία. Οὐδεμία Ἀκολουθία τῶν Μυστηρίων ἐτελείτο διὰ τοὺς Ἕλληνας. Ὅταν ἀπέθνησκέ τις, οἱ λαϊκοὶ τὸν ἐλάμβανον ἐκ τῆς οἰκίας του καὶ ψάλλοντες τὸ «Ἐλέησόν με ὁ Θεός», τὸν ἔφερον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἐκεῖ ἕκαστος κατ' ἰδίαν ἠύχετο ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ κατόπιν οἱ ἴδιοι λαϊκοὶ καὶ πάλιν μὲ τὸ «Ἐλεησόν με ὁ Θεός», τὸν ἔφερον εἰς τὸ νεκροταφεῖον καὶ τὸν ἔθαπτον. Ὑφίσταντο καρτερικώτατα ὅλας τὰς ταλαιπωρίας, ὑπέφερον ἀλλὰ φράγχοι νὰ γίνουιν δὲν ἤθελον.

Ἡ ἐλεεινὴ αὕτη κατάστασις διήρκεσε μέχρι τοῦ 1829, ὁπότε ἡ θεία Πρόνοια, ἀνεπίστως, ἔρριψεν ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Κορσικῆς ἓνα Ὀρθόδοξον Ἱερέα, τὸν Ἀρχιμανδρίτην Ἰωσήφ Βούραν, ἐκ Χίου καταγόμενον. Ὁ Ἱερεὺς οὗτος, ἔλθων εἰς Καρυάς, ἠθέλησεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ν' ἀναλάβῃ καθήκοντα Ἱερέως παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλ' ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία δὲν τὸ τῷ ἐπέτρεψεν. Ἐδέησε λοιπὸν νὰ μεταβῇ εἰς Αἰάκκιον καὶ ἐκεῖ μετὰ πολλὸν κόπου νὰ λάβῃ τὴν ἄδειαν τοῦ ἱερουργεῖν¹⁾.

Ὁ Ἱερεὺς οὗτος, τοῦ ὁποῦ ἡ παρουσία ἐματσίονε τὰ σχέδια τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, ὑπῆρξεν ἀντικείμενον ὀργῆς καὶ ἀγανακτήσεως παρὰ τῷ Δυτικῷ Κλήρῳ τῆς Κορσικῆς. Ὑπέστη πολλὰ..... Ἀλλὰ μίαν νύκτα, ἐνῶ ἐκοιμάτο, εἰς

πυροβολισμὸς ἠκούσθη ἔμπροσθεν τοῦ παραθύρου τοῦ κοιτώνος του· ἡ σφαῖρα διετρύπησε τὸ παράθυρον καὶ, διελθοῦσα ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς του, εἰσῆλθεν ἐντὸς τοῦ ἀπέναντι τοῖχου.... Ὁ ταλαιπώρος ξένος εἰς ἐκδίκησιν μίαν μόνην κατάραν ἐξέφρασεν ἐπ' Ἐκκλησίας κατὰ τοῦ πυροβολήσαντος.

Ὁ Ἱερεὺς οὗτος, ζήσας μέχρι τοῦ 1854, ὡς πατήρ, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἑλληνικῆς ταύτης ἀποικίας, πολλαχῶς ὠφέλησεν αὐτήν. Πλὴν τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων τοῦ Ἱερέως, ἀνέλαβε καὶ τὰ καθήκοντα διδασκάλου, διδάσκων τὰ παιδία τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Ὅλοι σχεδὸν οἱ σημερινοὶ γέροντες τῶν Καρυῶν, παρὰ τοῖς ὁποίοις σφίζονται ἀκριαῖα τὰ ἑλληνικὰ αἰσθήματα, ζῶσα ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ ἀγνή ἡ πίστις τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, εἶναι μαθηταὶ τοῦ μακαρίτου παπᾶ-Ἰωσήφ Βούρα. Ὑπὸ πάντων δὲ τῶν Καρυατῶν τὸ ὄνομα του ἀναφέρεται μὲ εὐλογίας καὶ ἐκφράσεις βαθείας εὐγνωμοσύνης.

Ἦδη πρὸ τοῦ θανάτου του τὸν διεδέχθη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Καρυῶν ὁ μαθητὴς του, καὶ κατόπιν μαθητὴς τῆς Προπαγάνδας, παπᾶ-Μιχάλης Μεδούριος. Ὁ Ἱερεὺς οὗτος ἐφάνη λίαν ἀχάριστος πρὸς τὸν ἀρχαῖον διδασκάλόν του. Ἄμα ἐπέστρεψεν ἐκ Ρώμης εἰς Καρυάς, κατώρθωσε ἵνα τοῦ ἀρπάσῃ τὴν θέσιν του καὶ, κατὰ συνέπειαν, τὰ μέσα τῆς συντηρήσεώς του. Τὸ δυστύχημα τοῦτο ἐπέσπευσε τὸν θάνατον τοῦ σεβασμίου ἐκείνου Ἱερέως.

Ἐνῶ δὲ διετέλει Ἱερεὺς ἐν Καρυαῖς ὁ προρρηθεὶς παπᾶ-Μ. Μεδούριος, ἕτερός τις τελειόφοιτος τῆς Προπαγάνδας νεαρὸς Ἱερεὺς, ὁ παπᾶ-Στέφανος Ραγγατζάκης, ἔφθασεν ἐκ Ρώμης ὅπως διαταράξῃ τὴν ἡσυχίαν του. Ὁ τελευταῖος οὗτος κατώρθωσε διὰ ραδιουργίας ὅπως λάβῃ τὴν θέσιν τοῦ πρώτου. Ὁ παπᾶ-Μ. Μεδούριος, ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ του, κάμνει ἐκκλησίαν εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν τῶν Καρυῶν. Τὴν ἡμέραν λοιπὸν τῶν Χριστουγέννων τοῦ 1865, μετὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν, ἀπευθύνει βραχεῖαν προσφώνησιν εἰς τὸν λαὸν καὶ, μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, παρακαλεῖ τοὺς χριστιανούς Ἕλληνας νὰ σπεύσωσιν εἰς βοήθειάν του. Ὁ τρόπος τῆς παροτρύνσεως ὑπῆρξε μεθοδικώτατος καὶ ἡ ὄρα κατάλληλος. Εὐθὺς λοιπὸν μετὰ ταῦτα οἱ Ἕλληνες κόπτουσι τὸ σχοινίον τοῦ κώδωνος τῆς Ἐκκλησίας, κλείουσιν αὐτήν καὶ λαμβάνουσιν εἰς τὴν κατοχὴν των τὰ κλειδιά. . . . Αἱ πολιτικαὶ καὶ ἐκκλησιαστικαὶ ἀρχαὶ τοῦ Αἰακκίου διατάσσουσιν, ἀλλ' οἱ Ἕλληνες δὲν ὑπακούουσιν. Ἡ κατάστασις αὕτη διήρκεσεν ἡμέρας τινάς, ἀλλ' ἐπὶ τέλους οἱ μὲν πρωταίτιοι τοῦ πραξικοπήματος ἐκλήθησαν ἐνώπιον τοῦ κακουργοδικεῖου, ὁ δὲ παπᾶ-Στ. Ραγγατζάκης

1). Παραβαλ. Voyage en Corse κτλ. par M. Valery, σελ. 113.

ἀνέλαβε τὰ καθήκοντα τοῦ Ἑλληνοῦ Ἱερέως ἐν Καρυαῖς.

Συνεπεία τούτων, ὄλον τὸ χωρίον διηρέθη εἰς δύο στρατόπεδα. Ὅλους τοὺς Ἑλληνας ἀφ' ἑνός, καὶ τὴν οἰκογένειαν τοῦ παπᾶ-Στ. Ραγγατζάκη ἀφ' ἑτέρου. Ἡ Ἐκκλησία τῶν ἠνοίγετο, ἀλλ' οὐδεὶς ἐφοίτα εἰς αὐτήν. Ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν λοιπὸν τοῦ πείσματος τούτου ἡ μεγάλη μερὶς τῶν Ἑλλήνων ἀπετάθη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Μασσαλίας, παρὰ τῆς ὁποίας ἐζήτησεν Ἑλληνα Ὀρθόδοξον Ἱερέα.

Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Μασσαλίας, συνεννοηθεῖσα μετὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἀθηνῶν, ἀπέστειλε τὸν Ἀρχιμανδρίτην Βερσῆν ὅπως ἐξετάσῃ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἐπιτοπίως, ὁ ὁποῖος ἐφθάσεν εἰς Καρυὰς τὸ Μέγα Σάββατον τοῦ 1866. Ὁ Κληρικὸς οὗτος ἐστάθη ἐν Καρυαῖς τρεῖς ἡμέρας. Ἐτέλεσε δὲ τὴν Λειτουργίαν τοῦ Πάσχα, ἐβάπτισε παιδιὰ τινὰ καὶ ἐστεφάνωσε μερικὸς Ἑλληνας. Ἀναχωρῶν δὲ συνεβούλευσε τοὺς ἀποίκους τούτους Ἑλληνας νὰ μένωσιν ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τοῦ Πάπα, ὡς καὶ πρότερον.

Ὁ ὀρθόδοξος οὗτος Κληρικὸς, κατὰ τὴν ὀλιγοήμερον ἐν Κορσικῇ διαμονήν του, ὑπῆρξε τὸ ἀντικείμενον μεγάλης ὀργῆς καὶ ἀγανακτήσεως ἐκ μέρους τοῦ Δυτικοῦ Κλήρου, ὁ ὁποῖος ἐννοεῖ νὰ ἔχῃ ἐπὶ τῆς Κορσικῆς τὸ μονοπώλιον τῆς θρησκείας. Μεταξὺ δὲ ἄλλων συνέβη αὐτῷ καὶ τὸ ἐξῆς ἀστείον. Ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ Αἰακκίου, ἅμα ἔμαθε τὴν ἀφίξιν αὐτοῦ εἰς Καρυὰς, τὸν κατήγγειλεν εἰς τὰς πολιτικὰς ἀρχὰς τοῦ Αἰακκίου ὡς τυχοδιώκτην καὶ παραξεναντῆς δημοσίας ἡσυχίας. Αἱ πολιτικαὶ δ' αὐταὶ ἀρχαί, ἐπόμηναι τῇ καταγγελίᾳ τοῦ Ἐπισκόπου, ἅμα ἐπληροφορήθησαν ὅτι ἐπεβιάσθη τοῦ ἀτμοπλοίου καὶ ἦτο ἕτοιμος ν' ἀναχωρήσῃ, ἔσπευσαν ὅπως τὸν συλλάβωσιν ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ. Ἐνῶ δ' ἐκάθητο ἄφροντις ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς πρώτης θέσεως, παρουσιάζεται αὐτῷ ὁ ἀρχιαστυνόμος καὶ τοῦ ζητεῖ τὸ διαβατήριόν του. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Βερσῆς, ἐννοήσας ἀμέσως τὰς πλεκτάνας τοῦ Δυτικοῦ Κλήρου, ἀντὶ πάσης ἄλλης ἀπαντήσεως, ἀποκαλύπτει αὐτῷ τὸ στήθος του, τὸ ὁποῖον ἔφερε διάφορα παράσημα, ὡς δὲ λέγεται, καὶ αὐτὸ τῆς Γαλλίας, καὶ τῷ ἐγχειρίζει τὴν ἔγγραφον ἄδειαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τῆς Γαλλίας. Τότε δ' ὁ ἀρχιαστυνόμος, χαριετίσας ὑποκλινῶς τὸν δῆθεν τυχοδιώκτην Σχισματικὸν Κληρικόν, ἀπῆλθε μίενα πνέων κατὰ τοῦ Ἐπισκόπου τοῦ Αἰακκίου, ὅστις τὸν εἶχεν ἀπατήσῃ διὰ τῆς ψευδοῦς καταγγελίας του.

Αἱ πολιτικαὶ καὶ ἐκκλησιαστικαὶ ἀρχαὶ τοῦ Αἰακκίου, ὅπως ἐξομαλύνωσι τὴν δυσχέριαν ταύτην, κατώρθωσαν, ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους,

ἵνα ιδρύσωσι μίαν θέσιν Ἑλληνοῦ διδασκάλου, ὑπὸ τῆς γαλλικῆς Κυβερνήσεως συντηρουμένην, ἣτις ἐδόθη εἰς τὸν παπᾶ-Μιχ. Μεδούριον. Τὸ δ' ἐπιπὸν ἔτος ἡ Αὐλὴ τῆς Ρώμης, βλέπουσα ὅτι ὁ παπᾶ-Στ. Ραγγατζάκης δὲν ἐπρόκοπτεν ἐν Καρυαῖς, τὸν ἀνεκάλεσεν εἰς Ρώμην, χειροτονήσασα αὐτὸν Ἀρχιεπίσκοπον in partibus.

Τοῦτον ἀναχωρήσαντα διεδέχθη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Καρυῶν μέχρι τοῦ 1878 ὁ παπᾶ-Νικόλαος Φράγκος, Ἑλληνοὺν Οὐνίτης τῆς Σικελίας. Καὶ τούτου ἀναχωρήσαντος, ἦλθεν εἰς τὴν θέσιν του ὁ παπᾶ-Δημητριάδης ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ὅστις ἔμεινεν ἐν Καρυαῖς μόλις δύο ἔτη.

Μετὰ δὲ τὴν ἀναχώρησιν καὶ τούτου, ἡ μὲν θέσις τοῦ Ἱερέως ἐδόθη καὶ πάλιν εἰς τὸν προρρηθέντα παπᾶ-Μιχάλην Μεδούριον, ἡ δὲ θέσις τοῦ Ἑλληνοῦ διδασκάλου εἰς τινα ἀγροῖκον Καρυάτην, Πιέρον Ραγγατζάκην καλούμενον.

Ἦδη δὲ προβεβηκότα τὴν ἡλικίαν τὸν παπᾶ-Μιχάλην Μεδούριον, ἀπὸ τοῦ 1885, διεδέχθη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν τῶν Καρυῶν ὁ νεαρὸς παπᾶ-Καῖσαρ Κόττις, μαθητῆς καὶ οὗτος τῆς Προπαγάνδας.

Ὁ εἰρημένος παπᾶ-Μιχάλης Μεδούριος ἀπέθανε τὴν 25 Μαρτίου 1887. Εἰς δὲ τῶν πάλαι συμμαθητῶν αὐτοῦ, τουτέστι μαθητῆς τοῦ μακαρίτου παπᾶ-Ἰωσήφ Βούρα, ὁ κ. Ἰωάννης Φριμυγκάκης πρῶην Δήμαρχος τῶν Καρυῶν, ἐξεφώνησεν ἑλληνιστί, πρὸ τοῦ λειψάνου αὐτοῦ, ἐπικήδειον λογύδιον. Ὡς δὲ πληροφοροῦμαι, καὶ ὁ μακαρίτης παπᾶ-Μ. Μεδούριος ὠμίλει ἐνίοτε ἐπ' Ἐκκλησίας ἑλληνιστί.

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

N. B. ΦΑΡΔΥΣ

ΤΟ ΒΟΤΑΝΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Κ'

Τὸ χεῖλος τοῦ κρηνοῦ.

Κατὰ τὸν χρόνον τῆς μηνστείας ἡ νύμφη δὲν δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν οἶκον τοῦ γαμβροῦ, ἀλλ' ὁ γαμβρὸς ἐλευθέρως φοιτᾷ παρὰ τῇ νύμφῃ καὶ διημερεῖει, καὶ ποτε καὶ διακνυκτερεῖ παρ' αὐτῇ. Καὶ λοιπὸν ὁ Γιαννῖος καινουργῆ φέρων περιβολὴν, ἐξυρισμένος, λελουσμένος, ἔππευσε τὴν λευκὴν φορβάδα τοῦ πατρὸς ἵνα μεταβῇ τὸ πρῶτον εἰς ἐπίσκεψιν τῆς μηνστεῆς καὶ τῆς πενθερᾶς.

Ἀνεχώρησε δ' ἐκ τοῦ χωρίου τὴν ἐσπέραν